

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de două ori 24 fil., — de trei ori 30 fil. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fil. pentru fie-care publicare.

Acțiune politică.

V.

Să trecem acum la a doua întrebare: dacă rezistența pasivă, decretată odată, a fost executată cu mijloace corespunzătoare scopului și dacă acest scop de fapt a fost ajuns?

Am văzut, că în alegerea mijloacelor de executare, conferența națională a fost legată prin art. de lege XXXIX. din anul 1876, care i-a luat posibilitatea de a înainta pe calea cea mai usitată a partidelor pasiviste, calea pe care au urmat-o între alții și Magiarii, cu hotărât succes față de dieta de la Sibiu și de Reichsrath-ul de la Viena.

A ales dintre celelalte două căi ce i-au mai rămas deschise, pe cea mai comodă și mai lesnicioasă, dar' totodată și cea mai puțin sigură și eficace, anume: *abstinența de la urnă*.

Că această modalitate nu a fost corespunzătoare scopului, astăzi nu mai suferă nici o îndoială. Nu se face alegere pentru dieta dela Budapesta, despre care se nu ni-se aducă sciri, că participarea alegătorilor români la lupta electorală, sub conducerea preoțimei și a învătătorimei, n'a putut fi împedecată din partea partidului.

Este fapt, — care ori cât de neplăcut și dureros trebuie să ne atingă, totuși nu se poate tagădui, — că *majoritatea a alegătorilor români se folosește de dreptul său de alegere în favorul candidaților străini*, cari reprezintă sistemul dominant atât de vitreg pentru noi, — și că un număr considerabil de Români, după cum suntem informați, e gata a primi candidarea pentru nouele alegeri.

Între asemenea împrejurări se nu ne mirăm, dacă absența noastră din legislațiune nu s'a simțit nici când în parlament, dacă acesta nici când nu a făcut enunțări serioase, care ar dovedea, că *autoritatea legislațiunii suferă sub absența noastră* și că se simte deci necesitatea și dorința de a întări această autoritate prin readucerea noastră în parlament.

Din contră, toate enunțările câte s'au făcut în dietă despre pasivitatea noastră, s'au făcut numai *în contra noastră*, servindu-se adversarii de acest *pretext* pentru a-și justifica volniciile cu cari era nedreptățit poporul român.

Efecte reale a avut pasivitatea noastră o singură dată de la 1881 încôce, când generalul Doda și după dînsul protopopul Mihail Popoviciu au observat o ținută de *serioasă rezistență pasivă*.

Să nu uităm însă, că nici *acest efect real nu s'a ajuns prin abstinența dela urnă*, ci chiar prin mijloacele contrare, prin o luptă electorală, resolută și tenace.

Că aceste neajunsuri, această lipsă de rezultate pozitive, nu se va schimba în proximalul period legislativ în favorul nostru, ci că din contră, va progresa foarte mult în detrimentul cauzei, cu această credem că putem fi deja de acum în curat, dacă vom ține cont cât de puțin de realitate.

Am văzut deci, că politica noastră pasivă de 20 de ani a rămas fără ori-ce efect real, că între condițiunile de pân' acum nici pe viitor nu va putea deveni

mai eficace, și că prin urmare nu și-a ajuns, și pe căile din trecut nici pe viitor nu-și va putea ajunge scopul.

Ei bine, ce e de făcut??...

O demonstrațiune politică numai atunci are scop și înțeles, dacă are *efect*. A continua o demonstrațiune, care s'a dovedit fără efect, ar fi mai mult decât o greșelă, ar fi o dovadă de incapacitate politică.

Pasivitatea noastră fără îndoială nu e alta decât o demonstrațiune politică, și — durere — încă una care în decurs de 20 de ani nu a produs nici un efect real. Susținerea ei în condițiunile de pân' acum nu ar putea fi deci decât un lucru absurd.

Am zis: în condițiunile de pân' acum!

Să vedem acum, dacă *dispunem de puteri și mijloace*, pentru a da rezistenței noastre pasive o ponderosită mai mare, o autoritate mai impunătoare, pentru a-i asigura *efecte reale*?

Suntem de părere, că aceste căi și mijloace *ne lipsesc*.

Ținuta politică, pe care am observat-o noi, recere ca condițiune prealabilă o *organizațiune puternică*, bine încheagată, o disciplină de fer și un popor ajuns în toate straturile sale la un grad de educațiune politică înaltă, căci fără de aceste condițiuni toate conclusele conferențelor rămân „*pia desideria*”, vorbe marte și desminte de realitate.

Cine poate susține cu conștiință liniștită, că noi de fapt dispunem astăzi de aceste condițiuni prealabile, ori-că vom dispune de ele în viitorul apropiat, după ce întreaga noastră organizațiune a fost destăinată și oprită cu mijloacele cele mai dracice în funcționarea ei și după-ce noi înșine, din păcate proprii, ne-am sfâșiat, ne-am desbinat și ne-am descompus politicește??

Prea mari optimiști am fi, dacă am putea crede, că câte-va articole de ziaru vor pute stringe rîndurile noastre, le vor pute ține compacte în fața năvălirii adversarului, și vor pute înlocui organizațiunea vie de partid pe care am avut-o în trecut.

Nu; condițiunile prealabile pentru eficacitatea politicei noastre actuale astăzi ne lipsesc mai mult decât ori-când în trecut și nu avem nici un motiv serios pentru a pute presupune, că stările noastre interne vor lua de acum înainte o dezvoltare mai favorabilă.

Din contră. Cei-ce au ochi trebuie să vadă, că avem să pierdem tot mai mult teren, că poporul nostru este expus — atât din partea adversarului, cât și din a acelora, cari sunt pînunși de dorul fericirii neamului lor, dar' sunt desperați de a ajunge acest scop pe căi legale, — pericolului desorganizării continue și pericolului și mai mare al *demoralizării totale*.

Ar fi deci nu numai greșală politică, ci adevărat păcat național, dacă de dragul unei preținse consecvențe, ori de frica de a desavua un pas făcut și susținut în *teorie*, am persista și mai departe pe o cale, care s'a dovedit greșită și care *pentru viitor are încă mai puține prospecte de reușită decât până acum*.

Să nu lăsăm pradă adversarului cele trei milioane de Români de sub corôna Stului Ștefan, și să ne ferim

poporul atât de speculanți, cât și de cei ce cu bună credință, dar' cu ușurință și neprecugetare ar pute duce în prăpastie.

Acésta și nu alta pôte fi astăzi datorința patriotică și națională a politicienilor români.

Istoricul Episcopilor noui

de George Ardelean.

(Urmare.)

Se pune la ordinea zilei raportul comisiunei petiționare în privința petițiunei comunelor de sub Nr. 82 din Districtul Consistoriului Oradului pentru reînființarea Episcopatului român gr.-or. de Oradea mare, care aflând de lipsă înființarea mai multor episcopii în întreaga provincie metropolitană și neavând datele necesare la mână, propune cumcă în meritul cestiunei acesteia să se lase Congresul de astăzi, ci să se emită *des sinu suo* o comisiune, într'un număr corespunzător din toate trei diecesele, sub presiul metropolitului, carea câștigând toate datele și materialul recerut nu numai pentru o arondare nouă teritorială a întregii provincii metropolitane și reînființarea cestionatului Episcopat din Oradea-mare, ci după cerința cu respect atată la populațiune, cât și la situațiunea topografică, și pentru înființarea altor episcopate noui, pe baza acestora să compună un proiect, și spre pertractare și efecture să l substernă celui mai de aproape congres național.

În desbaterea acestui proiect deputatul V. Babeș primind ideea, încât e pentru executare, face următoarea propunere:

Să se rîge și provoce Escelenția Sa Metropolitul, ca Cap administrativ al Provinciei Metropolitane, ca adunând pe cale oficială toate datele oficiale pentru regularizarea și arondarea, respective înmulțirea eparchiilor, să pregătască un proiect în această cestiune cu considerarea la petițiunile prezente, precum și a altora de asemenea natură și acest proiect să l asternă celui mai de aproape Congres național. Desbatându-se ambele propuneri, cu unanimitate s'a primit propunerea lui Babeș.

În ședința a VIII. din 3/15 Octobrie 1868 substerne deputatul Vincențiu Babeș petițiunea deputaților Congresuali comunicată mai sus și se decide sub 102:

Deputatul Babeș asterne o petițiune din partea mai multor deputați ai Congresului pentru restaurarea anticeii episcopii române din *Timișoara*, ear' până la deslegarea finală propune să se recomande presiului înființarea numai decât a unui Consistoriu separat propriu în *Timișoara* supus episcopului din *Arad*. „Propunerea se încredințează presiului spre a se pertracta întocmai după cînosura cu care se va pertracta la petițiunea pentru restaurarea Episcopiei Oradiei-mari; ear' recomandarea înființării consistoriului la *Timișoara* și înainte de restaurarea episcopiei se primesce.

În fine, petițiunea românilor gr.-or. din Banat sus comunicată tot deputatul Vincențiu Babeș o substerne și se decide în ședința a XII. cong. din 7/19 Octobrie 1868 precum urmază sub punctul 215:

„Deputatul Vincențiu Babeș substerne petițiunea românilor gr.-or. din Banatul Timișan pentru reînființarea episcopiei române gr.-or. din *Timișoara* și pentru îngrijirea în privința despărțirii comunelor mestecate, reducerea de parochii și dreptul de alegere pentru preoți; fiindcă datele pri-

vința acestor rugări s'au făcut și au să se facă dispozițiunile posibile, propune: ca petițiunea această să se pună acum deodată la actele congresului, lit. F. și G. *Se primesce unanim*; în acest înțeles s'a decis și în privința petițiunii pentru Eparchia Orăzii mari — Lit. H.“

Metropolitul Andreiu Șaguna a aflat atât de ponderose petițiunile aceste, încât acele s'au cetit în Congres, ear' lângă protocolul congresual sunt publicate sub lit. F. G. și H. (v. protocolul Congresual 1868).

Di Vasile Goldiș n'a auzit de acest Congres, nici n'a văzut protocolul acestui congres din a. 1868, căci altocum nu ar fi îndrăsnit, ca om de litere, ca membru în secția istorică a „*Astreii*”, să publice în „*Trib. Poporului*” din Arad că poporul din episcopiiile cestionate nu ar fi petiționat la Congres. Dar nici ômenii de la nimitul jurnal nu au avut cunoscință despre acel congres, căci nu ar fi publicat aceste neadevăruri; ori apoi le-au publicat în cunoscință de cauză, din rea intențiune, spre a seduce generațiunea tineră cu numele valorosului profesor V. Goldiș, sau spre a blama pe acesta înaintea publicului românesc. Esplice lucrul fie care cum vrea; corect însă nu a fost.

IV. Episcopiiile noui la Congresul din 1870 și din 1874.

Di Goldiș nici de cele petrecute în al doilea congres dela 1870, convocat pe 1/13 Octombrie 1870 la Sibiu, nu are nici cea mai mică cunoscință.

Ce s'a întemplat aci?

Metropolitul Șaguna atinge în raportul Său presidial cestiunea înființării episcopiiilor, în urma căreia congresul în ședința a II din 2/14 Octobrie 1870 esmite sub punct 26 o comisiune cu îndrumarea care sună:

„Nr. 26. După o combinare făcută între membrii congresului se propune de presiul alegerea unei comisiuni, pentru de a face un proiect cu privire la raportul presiului despre înființarea episcopiei dela Oradea-mare. Comisiunea se compune din următorii deputați: Georgiu Vasilevici Nicolau Zigre, Ioan Fașie, Nicolau Popea, Petru Nemeș, Atanasii Ioanovici, Vincențiu Babeș, Ioan Balnoșan și G. Ardelean.

Comisiunea această a II. adunându-se sub presiul dlui protosingel Popea și alegând pe G. Ardelean și Ioan Fașie de referenți, a luat raportul presidial al III a privitor la punctul 95 din protocolul congresului din 1868 despre înmulțirea eparchiilor, în desbatere.

Presidiul punând la ordinea zilei raportul comisiunei pentru arondarea dieceselor:

Deputatul Georgiu Ardelean ca raportatorul comisiunei în cauza înființării mai multor episcopii raportează: că comisiunea fără date statistice și topografice nu pôte face nici un proiect de arondare, resp. înmulțirea eparchiilor, opinând că aceste date se pot culege din toate trei diecesele române și pentru această propune:

Să se însărcineze rîge Exelenția Sa președintele Congresului, ca să adune toate datele despre numărul credincioșilor și estinderea comunelor lor, asemenea și din comunele mestecate încât acestea au cerut sau vor cere anecsiunea lor la ierarchia română, și pe temeiul acestora să se facă un proiect de înmulțirea și arondarea eparchiilor române conform lipsei și rugărilor lor făcute în această cauză din părțile oradane și timișane, adaugând și opiniunea despre votarea eparchiilor române

cari ar fi să se înființeze, și acest proiect să binevoiască a-l prezenta congresului mai deapropo.

Conclus: Se primesce părerea comisiunei.

Cu această ocaziune presidiul declară că primesce această sarcină, dar' exprimă speranța, că atât clerul cât și poporul va stărui a-i da sprijinire și anume îi vor da de scire că aceste părți oradane și timișane încât vor pute concurge cu mijlocele bănești pentru a se pute aduce în viață atare proiect spre înființarea dieceselor noue.

De aci se vede, că cestiunea episcopilor nouă se urzește oficios din anul 1868 în urma petițiunilor intrate la congresul din acel an, și această cestiune se continuă din Congres în Congres, apoi trece pe la sinódele eparchiale din Arad și Caransebeș și earăș vine la Congres, ca să fie odată finalmente resolută, deci nu consună cu adevărul ceea ce zice dl V. Goldiș, că lipsa celor trei episcopii nu s'a simțit nicăieri în mijlocul poporului, ci numai în sinul Consistoriului — Metropolitan.

(Va urma.)

Dela sate.

Ilimbav, în 4 Faur 1901.

În anul trecut, a 3 zi de sărbătorile pașcilor, reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului a ținut o întrunire agricolă în comuna noastră Ilimbav, cu care ocaziune s'au pus bazele și unei însoțiri sistem Raiffeisen, înscriindu-se ca membri preste 60 persoane.

Însoțirea proiectată, cu 1 zi a anului curent și-a început activitatea sa, alimentându-se din cuotisațiunile membrilor, precum și din depuneri și împrumuturi de la însoțirea săsască de credit și economii din Agnita. A fost și de lipsă să se înființeze în comuna noastră o astfel de însoțire, fiindcă locuitorii comunei noastre, în lipsele lor alergau la usurari prin comunele vecine, cărorora pe lângă interese trebuiau să le facă zile de lucru și să-i tracteze în dese rânduri cu beuturi, așa că interesele prin zilele cele multe de lucru și prin beuturi se duplicau. Afară de acesta, și-au mai pus omenii întrebarea că: de ce să dăm tot altuia munca noastră și nu nouă? Căci scopul însoțirii noastre este a promova pe lângă interesele membrilor și cauza biserice și școlii, rumpând din venitele anuale câte o părticică pentru biserică și școală. În intervalul până să vedem dorința noastră realizată s'au găsit omeni cari să zadarnicească totă întreprinderea noastră, desmântând pe omeni și făcându-i a repăși din însoțire. Și aceia și vor fi având scopul și interesele pentru cari au voit să nimicească întreprinderea noastră. Din 63 membri ce s'au fost înscris cu ocaziunea constituirii, totuși astăzi însoțirea numără 56 membri.

Trebuie să regretăm, că am fost necesitați a recurge pentru ajutoriu la bănci străine de naționalitatea noastră, fiind că un institut românesc ni-a oferit împrumutul cu 7% precând din Agnita căpătăm cu mai puțin. Însoțirea noastră este românească. Ca atare trebuie să fim considerați și spriginiți de români. Institutele noastre românești de credit și economii ar trebui să vadă ce fac Sași. Ei cu ajutoriul Sparcassei din Sibiu întemeiază aproape în toate comunele însoțiri după sistemul Raiffeisen, făcând împrumuturi dela această bancă centrală cu 5% numai. Așa ar trebui să lucre și băncile noastre românești. Dar' trecând peste acestea, mulțumim reuniunii române de agricultură din Sibiu, căci ni-a pus la dispoziție toate mijlocele necesare la întemeierea însoțirii. Ne bucurăm că reuniunea română de agricultură, când s'a întrunit în anul trecut la noi, a putut ca și în alte comune, să facă și la noi o ispravă bună. E știut de altcui, că reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului joacă un rol însemnat în viața poporului nostru, și special în a poporului din comitatul nostru. Căci propășirea în economia vitelor și în economia câmpului se datorește reuniunii române de agricultură. Prin prelegerile, sfaturile și învățăturile ce se dau din partea membrilor din comitetul central și prin aranjarea de esposiții de vite și împărțirea de premii a deșteptat pe români la muncă, cru-

țare și providerea lor cu soiu de vite mai nobile, precum și prăsirea de nutreț artificial. În acestea zace bunătața și averea economului. În câștigarea de nutreț bun și vite bune. Acest îndemn l-a dat reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului, de aceea laudă i-se cuvine!

Ioan Alecsandru
paroch gr. ort.

Fond central.

— Echouri din Archidieceasă. —

De lângă Cluj, Ianuarie.

Ideia confratelui Botean, în cestiunea întemeierii fondului central, după modesta mea părere e cea mai nimerită, din mai multe puncte de vedere. Dintre cari subscrisul aduc numai următoarele părți mai mult practice de cât teoretice și anume.

1. Realizarea fondului central pe această cale e sigură. Dovadă câștigurile ce le înregistrează an de an băncile din patrie peste tot. Singur fondul de rezervă al înființându-lui institut ar pute presta cu timpul dotațiunea clerului; — și cu cât noi, preoțimea, am lucra mai mult pentru fond, prin urmare tot pentru noi, cu atât mai curând ne-am pute bucura de rodele lui.

2. Câștig moral și material incalculabil ar aduce o astfel de instituție în primul rând poporului și în fine și nouă, chiar acum dela început, căci în cele mai multe părți poporul nostru e avisat la împrumuturi din bănci străine, și ca să se potoa ajunge la împrumut are lipsă de mijlocitor care e tot străinul de cele mai multe ori. Sunt apoi mijlocitori și din popor, acționari de pe la băncile noastre, cărorora trebuie să le lucre bietul împrumutător câte $\frac{1}{4}$ de vară pentru „binefacere“. Cu un cuvânt, mijlocitorii de împrumuturi ai poporului nostru sunt mai toți omeni pe cari nu-i lăgă nici o răspundere morală de popor și ca atari își agonisesc câștiguri enorme de pe sudorea poporului.

Ore dată-ne fiind posibilitatea de a esopera noi — preoțimea — împrumuturi poporului nostru, nu l'ar costa mai puțin??

Eu cred că da, — căci păstoriul ori cum ar fi, — nu potoa pofti perirea turmei sale.

Și apoi chiar și numai $\frac{1}{4}$ parte din speșele ce le face poporul nostru astăzi cu samsari mijlocitori de împrumuturi, nu ar încăpea și în pungile noastre pururea gole? Constat că mai că nu se află indivizi din popor să nu aibă treburi cu băncile. Dint'r'un sătuleț numai de 150 familii, ai pute conta sigur la un venit anual de 300 corone cu cari ne-am pute cresce vre-un băiețel la școală din cei mulți ce de comun umplu vetrele preoților.

Ar zice cineva potoa că ne-am face „geșeftari de turma noastră“? Dar' nu o începem noi, căci acest spirit — de a împrumuta, bun rău cum e, deja e infiltrat în poporul nostru, și câte 20—30 corone costă anual pe capul de familie mijlocirea și renoirea împrumuturilor.

3. Posibilitatea de a pute fi noi mijlocitorii poporului o putem ajunge asigurându-ne cât mai multe acțiuni, a căror valoare să formeze garantarea împrumuturilor alăturiarea cu hipotecile aduse de împrumutători.

Prin acesta ni-s'ar deschide și calea de a pute păstra tot mai mult — cestiune de carea trebuie să ținem mare cont, căci „mai greu e a păstra decât a câștiga“. Apoi ajunși odată, ca poporul nostru să împrumute numai dela noi, nu numai dotațiunea clerului ar fi asigurată, dar' și la înființarea unei academii teologice ne-am pute gândi, fără de care mâne poimâne nu mai putem fi.

4. Acționari să se iec numai din cler, căci pe mireni — înțeleg pe cei inteligenți, puțin îi dore de noi. Dovadă că inteligența mirică n'a făcut nimic până azi pentru noi, pentru cler, de și noi pentru ea ce am făcut?.. Tot ce s'a putut.

Dar' se nu lungim mult vorba, ci la lucru, se nu perdem nici un moment, — o adunare constituantă să se pună la cale numai decât spre care scop se se convõe o conferință generală bună-ôră la Alba-Iulia, ca centru al archidiecesei.

G. S. preot gr.-ort.

Din România.

Noul guvern român. În urma votului de neîncredere, primit în ședința de Luni a camerei române, dl P. P. Carp a înaintat Regelui demisia întregului guvern, recomandând Coronei chemarea liberalilor la putere.

M. Sa Regele a acceptat demisiunea și propunerea, și a însărcinat pe dl D. A. Sturdza cu formarea noului cabinet român.

Încă Marți s'era, la ôrele zece, dl Sturdza a putut prezenta M. Sale Regelui următoarea listă ministerială, care a fost acceptată:

Dim. A. Sturdza, președinte de consiliu, ministru de externe și ad interim la rășboiu.

P. S. Aurelian, ministru de interne.

Const. Stoicescu, ministru de justiție.

G. Pallade, ministru de finanțe.

Spiru Haret, ministru de culte și instrucțiune publică.

Ionel Brătianu, ministru de lucrări publice și

V. Missir, ministru de domenii.

Mercuri la ôrele unsprezece noul guvern s'a prezentat la palat și a depus legiuitul jurământ de fidelitate Regelui.

*

Disolvarea corpurilor legiuitoare.

Tot Mercuri după amăzi guvernul dlui Sturdza s'a prezentat camerei și senatului, pentru a da cetire rescriptului regal prin care se face disolvarea corpurilor legiuitoare române și se ordonăză ținerea nouelor alegeri. Rescriptul e următorul:

Domnilor Deputați, domnilor Senatori, În urma retragerii ministerului de sub presidența dlui Carp și a numirii noului cabinet, un apel către țară urmăză a fi adresat.

Art. I. Adunările legiuitoare sunt și rămân disolvate.

Art II. Colegiul I de Senat este convocat pentru ziua de 9 Martie, colegiul al II-lea de Senat pentru ziua de 10 Martie, colegiile universitare din București și Iași pentru ziua de 11 Martie, colegiul I de cameră pentru ziua de 13 Martie, colegiul II pentru ziua de 14 și colegiul III pentru ziua de 15 Martie 1901.

Art. III. Adunările legiuitoare sunt convocate în sesiune ordinară pentru ziua de 24 Martie.

Carol.

Revistă esternă

O decorare semnificativă. Se raportează din Constantinopol, că regele Alexandru al Sârbiei a conferit ambasadorului rusesc din Constantinopol, Sinovjev, ordul vulturului alb în gradul de mare cruce.

Decorarea acesta e semnificativă din punctul de vedere al politice externe a Sârbiei.

*

Alianța ruso-francesă. „Echo de Paris“ spune pe baza unui raport din Petersburg, că acolo s'au ținut mai multe consultări întră șeful de stat major al Franciei și ministrii rusești, pentru a se statorî rolul armatei franceze și al celei rusești în cadrele stipulațiunilor alianței. Se zice, că aceste consultări s'au ținut la dorința țarului, care voește să fie stipulate mai clar unele condițiuni de caracter militar din contractul de alianță.

*

Rășboiul Burilor. Știrile sosite de pe câmpul de rășboiu sunt contrazicătoare. Pe când cele din isvor englez vestesc totala nimicire a trupelor bure, telegrame private spun că De Wett după ce în luptă crâncenă a bătut brigada lui Plumer, care l'ajunsesse la Disselfontein, spre nord-vest de la Hopetown, a trecut riul Oranje în direcție spre Belmont; ear' despre Botha chiar o telegramă de a Englezilor spunea Marți, că împreună cu 2000 de ostași a scăpat de urmărire generalului French, pentru-ca cu o zi mai apoi tot telegrame engleze să raporteze că e cerniră, că a ținut la Kithener capitulare, că a avut deja întâlnire cu Kithener spre a statorî condițiunile capitulării și că Kithener i-a dat respiriu de 24 ôre, spre a se consulta cu comandanții sei asupra condițiunilor puse de Kithener. Tote acestea însă trebuie primite cu mare rezervă. Mai mult verosimil se pare a fi, că mica ôste a Burilor obosită de

urmăriile armatei engleze, care numără 200.000 de ostași, și încunjurată aproape din toate părțile, a recurs la vechia ei tactică: de a se resfira în cete mititele pentru a se pute mai ușor strecura la adăpost, unde apoi cetele se vor concentra earăși.

Că sprintenii viteji din mititica ôste deocamdată nici nu se gândesc la capitulare, mărturisesc și faptul raportat din Pretoria în 27 Februarie lui „Standard“, că au împușcat pe Koch, care mersese la ei să i înduplece a depune armele.

*

Speșele expediției germane în China. Ziarele din Berlin de Mercuri s'era raportează, că guvernul a prezentat consiliului federal un proiect de budget suplentar la budgetul original, prin care cere ca credit suplentar pentru acoperirea speșelor expedițiunii în China 120,682.000 de marce. Din această sumă 100,200.000 de marce pentru marină, ear' 17,500.000 de marce pentru armata teritorială.

*

Din China. Rând pe rând sunt supuși suplicului morții căpeteniile rășcolii chineze contra europenilor. Bagseamă, așa pretinde dreptatea și umanitarismul european, ca cei mai de frunte dignitari ai Chinei să mōră pe eșafod, pentru-că poporul indigen insultat în religia lui și în datinele țerei, de cătră misiionarii europeni, s'a resculat să și apere legea și moșia.

Mercuri după amăzi au fost decapitați în districtul german al Pekingului și în prezența reprezentanților puterilor europene ministrii Chisi (ministru de instrucție) și Suchengin (ministru de justiție), având să le urmeze numeroși mandarini și alți dignitari. Mandarinul Hsu-Ceng-iu, cercetat în închisore de atașatul japonez, a zis acestuia următoarele:

— Nu știu, prin ce m'am făcut vrednic de mōrte atât de rușinosă, dar' dacă prin decapitarea mea voi contribui, ca străinii să iese din Peking și curtea împărătescă să se potoa reînțore la residența sa, atunci mor bucuros. Mor ca un adevărat patriot.

NOUȚĂȚI

Faptă creștinăscă. Văduva preotăsa Maria Bozeșan n. Ponciu din Moșna, în semn de iubire către locul ei natal Criș a donat bisericei de acolo 200 corone ca fundațiune a bisericei, din interesele căreia jumătate să se întrebuințeze pentru înfrumșetarea bisericei, ear' jumătate să se capitalizeze. Pentru această faptă creștinăscă, isvorită din dragostea donatōrei față de biserică și comuna ei natală, comitetul și sinodul parohial din Criș i-a votat mulțamită protocolară și i exprimă și pe această cale mulțamită și recunoștință.

*

Grevă la seminariul din Arad. Elevii despărțemintului pedagogic de la seminariul din Arad s'au pus în grevă și deja de câteva zile nu cercetăză prelegerile. Motiv la această opoziție față de disciplina școlară e, că în regulamentul întocmit de consistoriu nu s'au dat și elevilor de cursul I. și II. drepturi de membri ai societății de lectură.

*

Din Valea Gengelului ni-se scriu următoarele: În 14 Ianuarie v. s'a ținut o petrecere declaratorie cu elevii rom. gr. ort. din Valea Gengelului sub conducerea învățatorului Vasile Jina.

Producțiunea, prin programul său variat și bine întocmit a reușit pe deplin. Într'alte multe a plăcut publicului participant „Otrava de hârciogi“ comedie într'un act predată bine de către un școlar și o școlăriță.

Școlarii și-au achitat bine și precis rolurile cari au avut, ceea-ce este spre lauda lor precum și a diligenței lor învățator, care și acum, ca în totdeauna, a stat la înălțimea chemării sale de învățator. Toți părinții participatori se simțiau mulțamiți și încântați de felul cum micuții lor copilași se produceau, întrecându-se unii pe alții.

Public era puțin. Causa este a să atribui împrejurării, că omenii ne având ideea clară despre astfel de producțiuni nu și puteau explica rostul lor. Sperăm însă, că cu altă ocaziune vor fi cercetate mai bine, dezvoltându-se în popor tot mai mult interesul spre înaintare și cultivare.

Venitul brut a fost de 14 cor. 20 b., din care substrăgându-se speșele a rămas un venit de 11 cor. 10 b., destinat fiind pentru înființarea bibliotecii școlare.

La acesta mai mulți tineri s'au înscris de membri ordinari cu taxa anuală de 1 cor. Ear' preotul Georgiu Lazar s'a înscris de membru fondator cu taxa de 10 cor., pri-

marul comunității *Iosif Birluț*, un sprijinitor și mare binefăcător al bisericii și școlii noastre, membru fondator cu taxa de 10 cor., și *Vasilu Jina*, învăț. cu taxa de 5 cor. Aceștia sunt totodată și membri ordinari cu taxa anuală de 1 cor.

Un modest început acesta, care însă, bine îngrijit și chivernisit, cu timpul va întrupa rezultate mănoase pe terenul școlar. De odată cu acest început s'a făcut și o mișcare vrednică de amintit: s'a pus baza unui *fond școlar*, de a cărui finanțare se simțea mare necesitate. Baza fondului menționat au pus-o generoșii creștini: Simtion Cioba epitr. prim, promite 200 cor., Ștefan Birluț, econom 100 cor. și Vasiliu Jina, învăț. 100 cor.

Avem nădejde tare că acest fond în curând va crește, fiindcă omenii în urma impulsului dat de conducătorii noștri — au atras și poartă viu interes pentru tot ce este plăcut și frumos. De ce ceriul, ca începutul făcut se aibă mulți sprijinitori!

După aceste fapte vrednice de totă lauda, a urmat o veselie, un joc animat, care a durat până la 12 ore din noapte, când ne-am despărțit ducând fie-care cu sine cele mai plăcute suveniruri. *Un participant.*

Adunarea generală ord. a institutului de credit și economii „*Timișana*” în Timișoara, al cărui bilanț se publică în nr. prezent, se va ține în 5/18 Martiu a. c. la ora 10 ante m.

Demonstrațiuni în Sârbia. Totă lumea era indignată pe regele Alexandru, că nici la repetițiile telegame, în care i-se spunea că Milan e pe moarte și dorește să-l vadă, nu a mers la Viena, și nici la înmormântare nu a fost. La câte-va zile după înmormântare s'a strecurat în public știrea, că ministrii au tăcut telegamele și numai după-ace regele, aflând din zărele străine despre aceste telegame, a provocat pe miniștri să i-le deie, au ajuns în posesiunea lui. Miniștrii aruncau vina unul pe altul, ear' regele — după cum se zice — a *rus o palmă sdravănă* unuia dintre miniștri și s'a provocat întreg consiliul să-și deie dimisia. Criza ministerială s'a rezolvat zilele trecute, dar' într'aceea poporul sârb a aflat că *regina* a demandat miniștrilor să tănuiescă telegamele și tot ea ar fi influențat asupra regelui să nu meargă nici bar-m la înmormântare. Indignați de această cetățenie din Niș au făcut grave demonstrațiuni contra reginei, au spart ferestrele palatului regal din Niș strigând *jos kraljica Draga!*

Numai intervenirea gendarmeriei și a miliției a putut face să se împrăstie poporul din jurul palatului, ear' regele și regina au plecat imediat la Belgrad, trebuind a fi apărați de gendarmi până la gară.

Mărte crâncenă. O nenorocită alienată din spitatul orașenesc de la Ciongrad făcându-și de lucru la ușa cuptorului și-a aprins hainele. Până când îngrijitorii au observat primejdia și au alergat să le stingă, nenorocita îndurase arsuri atât de cumplite în cât după chin de două zile a murit.

Societatea de lectură „Petru Maior” invită la ședința festivă ce se va ține în memoria patronului ei Petru Maior de Dicio-Sân-Martin Duminecă în 3. Martie n. a. c., la orele 8 p. m. în sala cea mare a hotelului „Archiducele Ștefan” (Akademia-utca 1.) Ședința va fi precedată de un parastas care se va celebra pentru fericitul patron tot Duminecă la 10 ore a. m. în capela gr. ort. română din loc (Holló-utca 8.) Programul ședinței festive e următorul: 1. *Deschiderea ședinței*, prin președintele societății Victor Păcală, stud. fil. 2. *„Cântec de seară”* de N. Popoviciu, executat de corul societății. 3. *„Viața și activitatea lui Petru Maior”* de Iosif Enescu, stud. phil. 4. *„Solo de violină”* executat de Alexandru Rusu, stud. med. 5. *„Memoriei lui Petru Maior”* odă de Dionisie Stoica, stud. phil. 6. *„Praeludium und Fuge”* Trio de violine cu acompaniament la pian, executat de Emil Șincăi, stud. techn., Ioan Șandru stud. techn., Leonida Domide, stud. med. și Aurel Jorga, stud. med. 7. *„Influența literaturii asupra păcii universale”* studiu sociologic de Ilie J. Minea, stud. phil. 8. *„Resignation”* de Gh. Dancla op. 59, solo de violină cu acompaniament la pian, executat de Emil Șincăi stud. techn. și Aurel Jorga stud. med. 9. *„Imnul unirei”* executat de corul societății.

Reuniunea a III-a de înmormântare din *Sebeșul-săseș* e convocată la adunare generală pe Duminecă — 4/17 Martie — la 2 ore după amiază în școala română. La casă nu se vor prezenta membri în număr de ajuns, adunarea se va ține la 11/24 Martie.

Uniți și în moarte. Cel mai voinic flăcău din Belu era Gligor Husariu și cea mai frumoasă întră frumosele satului era Anuța Precup. Și cum frumosul la frumos trage — zice o zicătoare din bătrâni, — Gligor și Anuța încă erau îndrăgostiți foc și abia așteptau să le binevină preotul dragostea lor curată. Sôrtea însă a voit altcum. Gligor s'a bolnăvit și după scurtă boală a murit, ear' Anuța i-a urmat în aceeași zi; a murit de jale după murele ei.

Victima negrijiei. Profesorul de anatomie Ercole Sacchi din Genova smulgându-și un cotor de pâr de pe nas și-a cauzat o mică rană, căreia nu i-a prea dat atenție. Nu mult după aceea având să opereze pe un bolnav și din nebagare de seamă atingându-și mâna de rana micuță de pe nas și-a otrăvit sângele. A doua zi a căpătât ferbințeli, dar' nu li-a atribuit nici o însemnătate; după câteva zile a chemat pe colegul său Segale, care observând îndată pericolul, a operat de două ori nasul lui Sacchi. Era însă prea târziu; sângele se inficiera deja și nu mai era scăpare. Simțind că i-se apropie sfârșitul, profesorul a chemat lângă sine pe soție-sa și a 'ntrebat-o la câte ceasuri e? — La două, dar' de ce întrebi? — Peste trei ceasuri voi muri, — i-a răspuns el, și la cinci ceasuri era deja mort. Sacchi era în etate de 45 ani.

Mărte moșnegilor. În „Noisy le Sec” (Paris) călugărițele susțin un asil pentru moșnegi neputincioși. Duminecă dimineața în acest asil s'a întâmplat o mare nenorocire: s'a stricat aparatul de încălzit și aburii umplând odaia moșnegilor au asfixiat pe șapte din ei.

Intemplantă oribilă. Un anume *Zulici* din satul Sibin în comitatul Șirmiuului, sigur sub impresia ore-cărei halucinații și-a ucis Joi după amiază soția și pe cei trei copii ai lui, apoi i-a tăiat bucăți cu cuțitul; după aceea și-a ucis vitele: două vaci, un vițel, câțiva porci, și nici chiar cânelui și pisicelor nu li-a dat grație. Isprăvind cu oribila muncă, s'a dus însuși la gendarmeria din Brod și și-a înștiințat fapta, zicând că soție-sa avea de gând să-l otrăvească și de aceea și-a pus-tit familia.

„Bambino”. Așa se zice pe italianesce, în grai de *bambino*, *bambino*, ear' în timpul acesta cugetele și dragostea Italiei întregi (afară de cei din Vatican) e concentrată în jurul unui singur *bambino*, care însă... deocamdată e numai în cale de a sosi. Șapte-mănie trecute regele a notificat consiliului de miniștri că probabil în Iunie va sosi în palatul regal mult doritul *bambino*. Că va fi fecioraș italianii nici nu dubiteză și deja de pe acum îi dau tot felul de nume ninerătoare. Numai clericali sunt bursumflați și pun carul în petri, pentru-ca „*bambino*” să nu fie numit *prinț de Roma*.

Până în Iunie însă e mult încă, așa că până atunci chiar și din Belgrad se mai poate vesti și dementa de vr'o câteva-ori, că și *kraljice Draga*, i-a sosit un — *bambino*. Totuși bunii italieni fac deja de pe acum pregătiri, pentru-ca în momentul când *bambino* va zări lumina zilei să vadă în jurul său omagiile țerei. Orașul Roma îi va face cadou un leagăn de fildeș; lăncierii și ceilalți industriași de manufactură lucră deja cu zor la confecționarea trussoului, ear' un prețios aranjament de scaldă pentru *bambino* — în stil Louis XV. — a și sosit deja. În Quirinal în palatul regesc încă se fac mari pregătiri de primire: s'au aranjat deja o întreagă serie de odăi pe seama prințisorului ce va să vină și a personalului de serviciu. Cea mai bucurătoare și mai entusiastă aranjătoare și supraveghietoare a pregătirilor acestora e — *bunica*, veduva regină Margareta.

Poporația Germaniei. Zilele acestea a publicat oficiul central de statistică din Berlin rezultatul recensământului de la 31 Decembrie 1900. Germania avea la acest dat 56,345,014 locuitori dintră cari 27,731,067 bărbați și 28,613,987 femei. În cursul celor cinci ani din urmă populația s'a sporit cu patru milioane, sau 7.75%.

Apropiindu-se vremea sămânțului nu putem lăsa neamintit, — ceea-ce de altcum e de obște cunoscut, — că nu există firmă în Ungaria, care să se bucure de încredere generală în măsură mai mare decât renumita vinătorie de semințe *Edmund Mauthner* în Budapesta. În deosebi, semințele economice ale firmei acesteia sunt de totă încrederea, ear' semințele de sfeclă pentru nutreț chiar fără păreche. Tot așa și semințele de flori și zarzavaturi. Ar fi de mirat, dacă și numai unul dintre economii și grădinarii țării și-ar aduce semințe din străinătate, când știut este că semințele firmei *Mauthner* sunt și în străinătate tot atât de binevândute și lăpte ca și la noi. Din catalogul anului acestuia, estins pe 226 pagini, — care la cerere se trimite gratis și franco, — se poate vedea de nou cât de meritat e renumele firmei *Edmund Mauthner*.

PARTEA LITERARĂ.

Concubinatul

originea și cauzele lui, relele ce rezultă din el și mijlocele pentru împedecarea și stîrpirea lui

de Gavril Hango.

(Urmare.)

Denegarea ajutorului din partea statului pentru disciplinarea adulterilor prin aplicarea măsurilor luate de biserică.

A cincea cauză, care, de și numai indirectă, contribuie la sporirea concubinatelor, este: denegarea ajutorului din partea statului pentru disciplinarea adulterilor și concubinilor prin aplicarea dispozițiilor luate de biserică, când acesta numai cu puterea sa morală nu și-le poate executa.

Și ar trebui, ba e datoriu chiar statul să dea acest ajutor bisericii, și acesta de o parte din interesul moralității publice, care de altcum și el îl urmărește în parte prin legile sale, ear' de altă parte, fiindcă prin recepțiunea cutărei confesiuni a luat și obligămēt nu numai moral, ci și fizic asupra sa de a constrînge prin forța sa majoră pe membrii cutărei confesiuni la observarea legilor bisericii lor, când biserica nu i-ar pute constrînge prin mijlocele sale. — Durere însă, că în timpul din urmă prin introducerea nouelor legi politice bisericesci, în special prin introducerea legii despre neconfesionalism și despre căsătoria civilă obligatorie cu ignorarea totală a căsătoriei bisericesci, nu mai vrea a sci de acest obligāmēt. Numai sfatul, prevădūt într-o ordinațiune ministerială, nu folosește în tot locul. Trebuie dispozițiune legală obligatorie. Până atunci însă, când statul își va cunoște greșela sa, nu rămâne bisericii alta, decât să predice și ear' să predice mai cu intensitate cuvēntul lui Dumnezeu și să aplice mai cu rigurositate dispozițiunile sale disciplinare spirituale, despre cari eară se va vorbi mai jos.

Prea multe... de biserică și organele ei la încheierea și desfăcerea căsătoriilor.

Nu o lăta am audīt plângēndu-se poporul, și mai cu seamă nupțurienți sēraci, că s'ar cununa ei bucuros, dar' nu au de unde plăti taxele cele multe și adeseori fōrte urcate pentru vestiri, dispensațiuni, ședule de cununie, cununie și altele. Tot așa și concubinați, și mai cu seamă cei, căror, trăindu-le muierile legitime, li-se adaug spese imense și pentru divorțuri.

Dar' și acest rēu se pōte delătura precum vom vedē iarăși mai jos.

Acēsta ar fi a șesea cauză, carea contribuie la sporirea concubinatelor și împrejurararea, că de multe-ori prin sentență de divorț partea vinovată este espres oprită pe un timp anumit dela o altă căsătorie.

Neînfrēnarea sensualismului sexual.

Nu puțin contribuie la sporirea concubinatelor și neînfrēnarea sensualismului sexual la unii tineri, burlaci și vėduvi.

Mulți tineri stăpāniți de un amor prematur nenorocit, înainte de a ajunge etatea legală pentru de a se putē căsători, și mai cu seamă de aceia, cari inrolați fiind la 6ste, și temēndu-se de un serviciu activ militar mai îndelungat, ca să se asigure, că amorea nenorocită în timpul acesta nu se va „putea” mārta după altul, o duc de concubină; și ce e mai dureros aci, e împrejurararea, că de multe-ori și părinții acestor nenorociți se învoesc la acēsta.

Tot din cauza neînfrēnării sensualismului sexual își țin concubine și mulți 6meni singuratici: burlaci și vėduvi, cari trăesc în credința deșartă, că fără periclitarea sănēității nu pot trăi în curățēnia trupescă sexuală, dar' tot nu voesc a pāși la o căsătorie cinstită, abunāsēmă numai pentru-ca să se scape de grijile împreunate cu susținerea familiei și pentru-ca să-și facă posibilă variațiunea amoreselor pēcătōse. Că pentru acest pēcat 6re-când vor arde, după cum fi amenințā S. Scripturā, nu le pasā. Ei, „vreau să trăiască până pot” după cum zic ei. Vai însă de astfel de traiu.

Acēsta ar fi a șaptea cauză a convețiunilor ilegale, și fōrte greu de delăturat.

(Va urma)

ECONOMIE.

Adunarea generală a „Albinei”.

Dăm în următoarele raportul consiliului de administrațiune către adunarea generală a acționarilor „*Albinei*” ce se va ține în 23 Martie 1901, în Sibiu:

Domnilor acționari!

Asupra gestiunei anului expirat ne luăm voie a vē raporta următoarele:

Criza economică și financiară, care mai virtos ca eflucul încurcăturilor politice din monarhia noastră și din străinătate a fost signatura timpului de căți-va ani încōce, nu numai n'a încetat, dar' încă s'a potențat în anul expirat, ceea-ce a avut de urmare împușinarea numărării și stagnarea afacerilor economice preste tot în statul nostru.

Cu aceste rele avēnd a ne lupta și noi, a trebuit să ne impunem unele rezerve la dezvoltarea afacerilor și mai virtos la filială să urmărim intereselor la depuneri conform esigēnțelor locale.

Cu tōte acestea însă venitul brut al institutului nostru a fost cu K 15,000 mai mare, ear' cel net numai cu K 1000 mai mic decât în anul precedent.

Mai simțitor ne-a atins diferența de curs la efecte, sub care titlu am amortisat din fondul special de rezervă considerabila sumă de K 54,961.07 din care K 42,838.29 cade pe efectele române plasate la filială; dar' sperăm, că în scurt timp cursul efectelor se va urca și daunele fondului se vor restitui.

Tot din fondul special de rezervă s'au amortisat dubioase în sumă de K. 9,350.41, ceea-ce este o sumă neînsemnată față cu totalul împrumuturilor cambiale și ipotecare de aproape 15 milioane.

Tot la filială s'a manifestat și la depuneri o scădere de K 513,000 provocată mai virtos prin concurența unui institut nou, carele a urcat etalonul intereselor preste etalonul normal din localitate, ceea-ce este cauza principală, că profitul net al filialei o fost cu K 19,000 mai mic decât în anul precedent; dar acēsta... însemnată creștere a depunerilor la centrală... creștere de K 66,000. (Va urma.)

Din public.)*

Mulțămită publică.

La concertul cu joc aranjat de tinerimea rom. ort. dela baiașagul de cărbuni din *Petroșeni*, Duminecă seara în 17 Februarie, sub conducerea tinerilor *Iosif Radu* și *Ioan Opișă*, în scopul decorării bisericii noastre celei nouă, au contribuit cu suprasolviri următorii binefăcători: Avram Stanca, paroch *Petroșeni*, 1.60 cor., Dionisie Socol, epitrop *Petroșeni*, 2 cor., Dumitru Gavrilă, sen. băeș *Aninōsa*, 2 cor., Ioachim Cerbicean, învățator *Livezeni*, 2 cor., N. Berkovici, birtaș *Petrila*, 2 cor., Schmidt Ede, măestru *Petroșeni*, 3 cor., Pelger Mihály, preot ev. *Luteran Petroșeni*, 1 cor. *Petru Iacob*, oficial *Petroșeni*, 1 cor., *Petru Ștef*, băeș *Petroșeni*, 1 cor., *Ion Cazan*, băeș *Petroșeni*, 1 cor., *Petru Ciucaș*, băeș *Petroșeni*, 1 cor., *Dumitru Gavrilă jun.* băeș *Aninōsa*, 1 cor.,

Suma acestor suprasolviri adausă la cea a intratelor ordinare face în total 103 cor., spesele avute cu acea ocaziune fac 59.84 cor., rezultatul curat este 43.16 cor., care sumă s'a și folosit în scopul decorării bisericii.

Deci atât pentru suprasolviri, cât și pentru binevoitōrea participare la concertul din vorbă, comitetul par. aduce și pe acēsta cale mulțămita și recunoștința sa profundă.

Tot cu acēsta ocaziune comitetul par. își ține de plăcută datorință a aduce mulțămita și recunoștința sa și st. Dōmne Raveca Moga, nasc. Tecou, soție de funcționar la gara drumului ferat din *Petroșeni*, — pentru un covor de haras colorat, lucrat de dīnsa, în valōre de 24 corōne, cu care e acoperit pistolul.

Petroșeni, la 22 Februarie 1901 n. Pentru comitetul par. cu tōtă stima

Avram Stanca
paroch

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acēsta Redacțiā nu primesce răspunderea.

Nr. 64/1901.

[28] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III. Căraci, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții au să așternă suplicele, instruate conform normelor din vigōre, în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral și a se presenta cu 8 zile mai înainte de alege-re într-o zi de Duminecă ori sērbătōre pentru a dovedi cunoscințele în tipic și cāntări.

În conțelegere cu comitetul parochial, Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Brad, la 2 Februarie, 1901.

Vasilie Damian
protopresbiter.

Nr. 41/901

[33] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Prihodiste-Tătărăști se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Concurenții au să așternă suplicele, instruate conform normelor din vigōre, în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Brad, la 2 Februarie, 1901.

Vasilie Damian
protopresbiter.

Nr. 13/1901

[26] 1—1

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Tomnatecul de jos, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Concurenții au să așterne suplicele instruite conform normelor din vigōre în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Brad, la 22 Ianuarie 1901.

Vasilie Damian
protopresbiter.

M. Z. 20,298/1900.

[36] 1—1

Kundmachung.

Nachdem das Ergebnis der am 21 December 1900 abgehaltenen Lizitation zur Vergebung der Schotterlieferung von der Stadtvertretung nicht genehmigt worden ist, wird *Dienstag den 5. März 1901 vormittag 9 Uhr* auf dem städtischen Rathhause unter Zulassung schriftlicher Offerte eine neuerliche *mündliche Lizitation zur Vergebung der Schotterlieferung* für alle der Stadt gehörigen und in ihrer Verwaltung stehenden Strassen für die Jahre 1901—1903 abgehalten.

Die Lizitation der Schotterlieferung erfolgt *im Ganzen* auf das mit 2200 Prismen pro Jahr veranschlagte Erfordernis mit dem Ausrufspreis von 4 Kronen 70 hl. pro Schotterprisma.

An Vadium ist der Betrag von 800 Kronen zu erlegen.

Die näheren Vertrags- und Lizitationsbedingungen können beim Stadtbauamt eingesehen werden, wo auch etwaige schriftliche Offerte bis zum Beginn der Lizitation einzureichen sind.

Hermannstadt, am 26 Feber 1901.

Der Magistrat.

ad. Nr. 84 1901.

[24] 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului al 2-lea te paroch în parochia de clasa III. Topârcea, protopresbiteratul Sēlște, se escrie de nou concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat, despre cari concurenții și pot lua mai de aprōpe informațiuni dela comitetul parochial ori dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post, au să-și așternă cererile instruite conform normelor în vigōre la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul indicat, și se vor presenta înainte de ziua alegerii în vre-o Duminecă sau sērbătōre în biserică.

Tilișca, în 31 Ianuarie 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sēlștei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petru Juga,
adm. protop.

1000 corōne

plătesc celui-ce va mai căpēta vrōdată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezi A. Bartilla** (E Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Sē se cēră pretutindea apriat apa de dinți a lui **Bartilla**. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pōte căpēta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposit în Sibiu** la far-macia „**Vulturul**“ **C. Müller**, piața mare. farmacia **Molnar**, strada Cisnădiei 59-
[33] 25—

Anuarul I

al

„Reuniunei sodalilor români din Sibiu“

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Cuprinde unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembre 1899.

Se află de vnzare cu prețul 1.20 cor. plus 20 bani porto la

Librăria Tipografiei archidiece-sane.

Din Tipografia și librăria archidiece-sană, Sibiu, se pōte procura

Din vremuri apuse,

de

Iudita Secula n. Truța.

Broș. à 50 cr.

Incheierea socoților

institutului de credit și economii „Timișiana“ pro 1900.

Active.**Contul Bilanțului.****Passive.**

	Cor. fl.		Cor. fl.
Cassa în număr	51,857-80	Capital de acții	560,000—
Cambii de bancă	953,232-40	Fond de rezervă gen. 90,485-51	
Cambii hipotecare 526,067—	1,479,299-40	Fond de rezervă p. dif. de curs	2,800—
Imprumuturi hipotecare	601,253-20	Fond de rezervă p. acop. dubioase	216-38
Imprum. pe efecte (Lombard)	5,824—	Fondul de pensii	15,712-08
Efecte proprii	13,022-20	Depuneri spre fructificare	1,087,710-55
Realități	36,964-05	Cambii reescomptate	385,495—
Casa institutului	42,414-81	Sarcina casei institutului	27,000—
Mobilier	3,533-74	Interese transitoare	28,293-18
după amort. de 10%	353-37	Dividende neridicate	623—
Giro-Cheque-Conto	3,438-83	Contrib. după % capit. sem. II.	2,736-32
Interese de reescompt anticipate	2,466-47	Diverse conturi creditore	4,170-21
Interese restante	16,450-66	Profit curat	60,127-32
Diverse conturi debitoare	9,197-71		
	2,265,369-55		2,265,369-55

Spese.**Contul Profitului și Perderilor.****Venite.**

	Cor. fl.		Cor. fl.
Interese de depun. spre fructificare	56,153-09	Interese după cambii de bancă	83,610-84
Contribuțiune erarială și comunală	13,823-91	Interese după cambii hipotecate	42,066—
Contribuțiune de 10% după inter. depun. spre fructificare	2,878-99	Interese după împrumut hipotecar	48,435-61
Interese de reescompt	18,418-70	Interese după împrumut pe efecte (lombard)	499-17
Salare	22,534—	Venitul realităților	2,413-76
Chiria și spese de cancelarie	3,528-51	Venitul efectelor	736-48
Tipărituri și postporto	1,203-06	Provisiune	1,712-63
Reparaturi neacoperite la casa institutului	453-54		
10% amortisare din mobilier	353-37		
Profit curat	60,127-32		
	179,474-49		179,474-49

Timișoara, la 31 Decembrie 1900.

Rotariu m. p.
director.

Miculescu m. p.
contabil.

Theodorovits m. p.**Dr. Putici m. p.****Buibaș m. p.****Ionașiu m. p.****Maniu m. p.**

Subsemnatul comitet am examinat contul present al bilanțului precum și cel al venitelor și sarcinilor și conștinându-te cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă le-am găsit cu acelea în consonanță și esacte.

Nicolau Gherdan m. p.**Ioan Pinciu m. p.****Vasilie Vaianțiu m. p.**

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiece-sană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvēntarea **I. P. S. Domn Ioan Metianu**, arhiepiscop și metropolit și se află de vnzare la **Tipografia și Librăria archidiece-sană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză nēgră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.**Absorbinalul lui Hotter.**

1/1 Flacon fl. 6. —, 1/2 Flacon fl. 3.50. delătură tōte umflăturile și depunerile de grāsimi fără să vatemē părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tōte nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricitei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvēnt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tōte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

1/1 Cutie cu fl. 2. 1/2 Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămāni. (boală învechită).

HOTTER

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numēroase nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Sē se ceară numai preparate de ale lui Hotter și sē nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Drogerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly uteza 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrānețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să prestee cele mai mari strapații și fugi, sē înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Sē mai folosește cu succes uimitor la tōte urmările cari obvin din opintiri, prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mncare și cu acēsta prosperarea porcilor, fōrte acomodat în contra orbalțului (brāncă); Nr. II este de a sē întrebuița la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 87—104